

**Zarządzenie nr 17/2019
z dnia 19 marca 2019 r.
Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi**

**w sprawie Procedury antyplagiatowej do oceny prac dyplomowych
w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi**

Na podstawie art. 76 ust. 4, art. 351 oraz art. 356 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, ze zm.), § 47 ust. 4 pkt 10 Statutu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi z dnia 29 września 2011 r., ze zm. oraz § 9 ust. 5 zarządzenia nr 58/2017 z dnia 7 września 2017 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie ogólnych zasad przygotowywania i oceny prac dyplomowych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi oraz wytycznych dotyczących ustalenia szczegółowych zasad przygotowywania i oceny prac dyplomowych, ze zm., zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się Procedurę antyplagiatową do oceny prac dyplomowych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

§ 2

Traci moc zarządzenie nr 30/2018 z dnia 8 maja 2018 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie Procedury antyplagiatowej w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR: *prof. dr hab. n. med. Radzisław Kordek*

Otrzymują:

- jednostki organizacyjne wg rozdzielnika
- intranet/BIP

Procedura antyplagiatowa do oceny prac dyplomowych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi

Przepisy ogólne

§ 1

Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) Uniwersytet – Uniwersytet Medyczny w Łodzi;
- 2) ORPPD – Ogólnopolskie Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych, będące elementem Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on, które gromadzi pełne teksty prac dyplomowych obronionych na polskich uczelniach; jego funkcjonowanie regulują odrębne przepisy;
- 3) JSA – Jednolity System Antyplagiatowy – prowadzony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, współpracujący z ORPPD, system wspierający promotorów w weryfikacji prac dyplomowych pod kątem zapożyczeń i manipulacji na tekście;
- 4) raport z badania – wygenerowany z JSA dokument, który ułatwia promotorom ocenę samodzielności badanego tekstu oraz wskazuje liczbę zapożyczonych fragmentów i podaje ich źródła;
- 5) PRP - Procentowy Rozmiar Prawdopodobieństwa – parametr wskazujący na poziom podobieństwa pracy badanej do innych prac z ORPPD i dokumentów pochodzących z innych źródeł porównania (internet, akty prawne, uczelniane bazy referencyjne); jest stosunkiem liczby wyrazów odnalezionych w innych tekstach do całkowitej liczby wyrazów w badanym dokumencie;
- 6) NEKST – wyszukiwarka polskiego internetu;
- 7) protokół oceny oryginalności – dokument wypełniany przez promotora w przypadkach, gdy w wyniku analizy raportu z badania praca dyplomowa zostanie uznana za wymagającą dodatkowej oceny;
- 8) Procedura antyplagiatowa - procedura określająca zasady badania i weryfikacji prac dyplomowych przygotowywanych w Uniwersytecie za pomocą JSA; badanie jest cyklem czynności mających na celu sprawdzenie pracy pod względem zapożyczeń i manipulacji w tekście pracy.

§ 2

Procedurą antyplagiatową obejmuje się wszystkie pisemne prace dyplomowe, tj. prace licencjackie oraz prace magisterskie przygotowane w Uniwersytecie.

§ 3

1. Za prawidłowy przebieg Procedury antyplagiatowej odpowiedzialni są:
 - 1) promotorzy prac dyplomowych;

- 2) wyznaczeni pracownicy dziekanatów.
2. Nadzór nad stosowaniem Procedury antyplagiatowej sprawują dziekani.

Jednolity System Antyplagiatowy

§ 4

1. JSA jest narzędziem wspomagającym promotora podczas oceny pracy dyplomowej pod względem samodzielności w jej sporządzeniu.
2. Analiza treści pracy dyplomowej z wykorzystaniem JSA umożliwia promotorowi podjęcie decyzji o dopuszczeniu danego studenta do obrony.

Przebieg Procedury antyplagiatowej

§ 5

1. Proces badania pracy dyplomowej z wykorzystaniem JSA składa się z pięciu następujących czynności:
 - 1) zarejestrowania nowego badania i wypełnienia metryki (dane dotyczące pracy);
 - 2) załączenia pliku pracy dyplomowej;
 - 3) zlecenia pierwszej (lub kolejnej) próby badania (maksymalnie trzy próby);
 - 4) przeanalizowania raportu z próby badania;
 - 5) zaakceptowania raportu.
2. Do dokonania czynności, o których mowa w ust. 1, uprawniony jest promotor; promotor może powierzyć wykonanie czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, pracownikowi właściwego dziekanatu.
3. Student przekazuje promotorowi pracę dyplomową w wersji elektronicznej.
4. Promotor jest zobowiązany do przeprowadzenia Procedury antyplagiatowej w ciągu 7 dni roboczych od dnia przekazania mu elektronicznej wersji pracy dyplomowej przez studenta.
5. Proces badania kończy wygenerowanie raportu, umożliwiającego promotorowi sprawdzenie pracy dyplomowej studenta pod względem jej samodzielności.
6. Po wygenerowaniu raportu z próby badania pracy dyplomowej, promotor zobowiązany jest do dokonania analizy i weryfikacji znalezionych zapożyczeń w celu ostatecznego stwierdzenia, czy miały one wpływ na samodzielność pracy studenta.
7. Promotor, uznając pracę studenta za samodzielną, akceptuje raport w JSA.

Referencyjne bazy porównawcze

§ 6

JSA porównuje sprawdzane prace dyplomowe z następującymi bazami porównawczymi:

- 1) ORPPD;
- 2) NEKST;
- 3) bazą aktów prawnych;
- 4) wewnętrzną bazą Uniwersytetu, udostępnioną do badań JSA.

§ 7

Raport z wynikiem badania pracy dyplomowej składa się z:

- 1) analizy tekstu;
- 2) Procentowego Rozmiaru Podobieństwa (PRP);
- 3) referencyjnych baz porównawczych.

§ 8

1. Analiza tekstu pracy dyplomowej w ramach JSA dokonywana jest w formie statystyki wskazującej na użyte w tekście pracy dyplomowej:
 - 1) znaki specjalne lub spoza języka pracy – na tekście pracy podświetlone zostają znaki uznawane za specjalne oraz takie, które nie znajdują się w alfabecie języka pracy. Liczba wskazuje ilość znaków nie pasujących do języka pracy oraz znaków specjalnych. Wpływ na ten parament mogą mieć (lecz nie muszą) próby modyfikacji tekstu poprzez wykorzystanie znaków specjalnych lub znaków spoza alfabetu języka pracy;
 - 2) znaki – liczba wskazuje ilość znaków, z których składa się badana praca;
 - 3) nierozpoznane słowa – system rozpozna i zaznaczy słowa spoza języka pracy, co jednak przy pracach zawierających słowa z języków obcych nie będzie wzbudzało podejrzeń. Liczba wskazuje ilość wyrazów, które są nierozpoznane względem języka polskiego i angielskiego. Zbyt wysoka wartość tego parametru w odniesieniu do ogólnej liczby wyrazów w pracy może wskazywać na próby manipulacji tekstem poprzez zmiany niewidoczne dla czytającego pracę;
 - 4) wyrazy – liczba wskazuje ilość wyrazów znajdujących się w pracy;
 - 5) fragmenty innego stylu – dzięki zastosowaniu stylometrii system zwróci informację o ilości fragmentów, które reprezentują inny styl pisania pracy. Liczba wskazuje ilość stylów innych niż główny styl, którym napisana jest badana praca. Wartość parametru wskazuje liczbę znalezionych fragmentów, dla których analiza tekstu wykazała, że ich styl różni się od głównego stylu pracy badanej. Założeniem algorytmu sprawdzającego styl pisania pracy jest to, że przynajmniej 70% pracy napisane jest jednym stylem. Uwzględnione w tej sekcji fragmenty mogą (lecz nie muszą) być zarówno zapożyczeniami z innych tekstów jak i cytatami z innych źródeł.
2. W ramach analizy tekstu, poza statystyką, o której mowa w ust. 1, JSA generuje wykres obrazujący rozkład długości wyrazów.
3. Wykres, o którym mowa w ust. 2, przedstawia długość wyrazów w badanej pracy na tle uśrednionych wartości ze wszystkich prac znajdujących się w bazie ORPPD.
4. Wykres, o którym mowa w ust. 2, w szczególności wskazuje:
 - 1) że student podjął próbę manipulacji tekstem, w szczególności polegającą na:
 - a) dzieleniu wyrazów poprzez stosowanie mikrospacji,
 - b) łączeniu wyrazów za pomocą specjalnych czcionek (może to wpływać na długość wyrazów uwidocznioną na wykresie, zaś przy zwykłym czytaniu te manipulacje nie są dostrzegane);
 - 2) jaką część (procent) badanej pracy zajmują wyrazy poszczególnych długości (wyrażonej w liczbie znaków) w stosunku do ogólnej liczby wyrazów w pracy.

5. Gdy dane zawarte w wykresie wykazują znaczące różnice między uśrednionym rozkładem prac z ORPPD a rozkładem wykonanym dla badanej pracy, może to wskazywać na zastosowanie manipulacji w treści pracy dyplomowej.
6. Ostateczna ocena, czy wskazane elementy świadczą o próbie manipulacji tekstem, należy do promotora oraz zależy od specyfiki badanej pracy.

§ 9

1. Procentowy Rozmiar Podobieństwa jest parametrem wskazującym na poziom podobieństwa pracy badanej do innych prac z ORPPD i dokumentów pochodzących z innych źródeł porównania (internet, akty prawne, bazy danych Uniwersytetu).
2. Otrzymana wartość PRP zależy od długości znalezionych podobnych fragmentów, które były brane pod uwagę przy obliczaniu wskaźnika.
3. Wskaźniki PRP:
 - 1) wskaźnik 1 – wartość wyrażona w procentach, określająca poziom zapożyczeń dla fragmentów o długości nie krótszej niż 5 wyrazów;
 - 2) wskaźnik 2 – wartość wyrażona w procentach, określająca poziom zapożyczeń dla fragmentów o długości nie krótszej niż 10 wyrazów;
 - 3) wskaźnik 3 – wartość wyrażona w procentach, określająca poziom zapożyczeń dla fragmentów o długości nie krótszej niż 20 wyrazów;
 - 4) wskaźnik 4 – wartość wyrażona w procentach, określająca poziom zapożyczeń dla fragmentów o długości nie krótszej niż 40 wyrazów.
4. Sytuacja, w której wszystkie cztery wartości PRP są takie same, oznacza, że wszystkie wykryte fragmenty są dłuższe niż 40 wyrazów, czyli we wszystkich czterech przypadkach jest to ten sam zbiór zapożyczonych fragmentów.
5. Praca dyplomowa wymaga dodatkowej oceny z uwagi na występowanie nieuprawnionych zapożyczeń, w szczególności gdy:
 - 1) wskaźnik 1 wynosi co najmniej 40%;
 - 2) wskaźnik 2 wynosi co najmniej 30%;
 - 3) wskaźnik 3 wynosi co najmniej 20%;
 - 4) wskaźnik 4 wynosi co najmniej 5%.
6. Przekroczenie poziomów tolerancji wskaźników PRP w systemie JSA sygnalizowane jest wyróżnieniem na kolor pomarańczowy (poziom ostrzegawczy) lub czerwony (poziom alarmowy) dla każdego z czterech wariantów długości frazy.
7. Gdy poziomy tolerancji wskaźników PRP w systemie JSA wykrytych zapożyczeń nie zostały przekroczone, wyróżnienie oznaczone jest kolorem zielonym.
8. Przekroczenie przyjętych wartości współczynników PRP może świadczyć o nadmiernym wykorzystaniu w pracy dyplomowej zapożyczeń (treści obcego autorstwa), może też wskazywać na możliwość wystąpienia plagiatu.
9. Przekroczenie przyjętych wartości współczynników PRP wymaga weryfikacji promotora, o której mowa w § 5 ust. 7, z uwagi na to, że faktycznie może być rzeczowym przywołaniem treści obcej (np. prawidłowo oznaczonym cytatem) lub użyciem występujących w języku powszechnie używanych fraz.

Wykluczenie w pracy

§ 10

1. Promotor analizując treść raportu, o którym mowa w § 5 ust. 6, w którym wskazano zapożyczone fragmenty pracy ma możliwość, w widoku tekstu pracy, zaznaczyć fragmenty pracy, które mają ulec wykluczeniu.
2. Promotor, uznając dany fragment za wykluczony z badania, dopuszcza do pozostawienia jego treści jako fragmentu pracy, mimo iż w ramach raportu JSA oznaczony on został jako zapożyczony z innego źródła.
3. W sytuacji, o której mowa w ust. 2, promotor zobowiązany jest do podania powodu wykluczenia.
4. Promotor, uznając dane źródło za zasadne, ma możliwość wykluczenia wszystkich fragmentów pracy pochodzących z przedmiotowego źródła.
5. Po dokonaniu wykluczenia, promotor dokonuje kolejnego badania treści pracy dyplomowej, z zachowaniem zasady, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3.
6. Informacja o dokonanych wkluczeniach zostanie umieszczona na wydruku kolejnego raportu.

Wnioski z analizy raportu

§ 11

1. Jeżeli w wyniku analizy raportu z badania w systemie JSA, praca dyplomowa zostanie uznana za niebudzącą wątpliwości co do oryginalności tekstu, promotor zatwierdza pracę dyplomową i podejmuje decyzję o dopuszczeniu studenta do obrony pracy dyplomowej.
2. W przypadku pracy, w której treści znaleziono manipulacje mające na celu utrudnienie wykrycia plagiatu, promotor ponownie wykonuje badanie w celu sprawdzenia pracy.
3. Po zdjęciu manipulacji z tekstu w ramach kolejnej próby badania, etapem kończącym sprawdzenie pracy pod względem plagiatu jest akceptacja ostatecznego raportu przez promotora.
4. Po akceptacji raportu przez promotora nie ma możliwości dodawania kolejnych plików do tego badania.
5. Dla sprawdzonej pracy dyplomowej promotor akceptuje w JSA wynik raportu z badania oraz drukuje ogólny raport z badania z JSA, który następnie przekazywany jest w terminie 3 dni roboczych do dziekanatu i umieszczany w teczce akt osobowych studenta.

§ 12

1. Jeżeli w wyniku analizy raportu z badania, praca dyplomowa zostanie uznana za wymagającą dodatkowej oceny, promotor generuje szczegółowy raport z badania, zawierający wykryte przez system niedopuszczalne zapożyczenia.
2. Promotor zobowiązany jest, w terminie 7 dni od wygenerowania szczegółowego raportu z badania, dokonać ponownej oceny pracy.
3. Promotor wypełnia i podpisuje protokół oceny oryginalności pracy i przekazuje go do dziekana, który zatwierdza decyzję promotora.
4. Jeżeli promotor stwierdzi po przeprowadzeniu badania, że praca dyplomowa:

- 1) nie zawiera niedopuszczalnych zapożyczeń – akceptuje w JSA wynik raportu z badania, wypełnia i podpisuje protokół oceny oryginalności pracy i podejmuje decyzję o dopuszczeniu pracy do obrony;
- 2) zawiera niedopuszczalne zapożyczenia – sporządza protokół oceny oryginalności pracy, zamieszcza w nim adnotację, że nie wyraża zgody na dopuszczenie pracy do obrony oraz wskazuje, że praca w dużej części wymaga ponownego przygotowania przez studenta;
- 3) nosi znamiona plagiatu – wypełnia i podpisuje protokół oceny oryginalności pracy oraz zamieszcza w nim adnotację, że nie wyraża zgody na dopuszczenie pracy do obrony i zawiadamia dziekana o konieczności skierowania wniosku do Rektora o wszczęcie postępowania wyjaśniającego.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, procedurę związaną ze złożeniem pracy dyplomowej należy powtórzyć, na zasadach określonych w regulaminie studiów.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, procedura nadania tytułu zawodowego zostaje wstrzymana, do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego.
7. Oryginał protokołu oceny oryginalności pracy, o którym mowa w ust. 3 i 4, wraz z raportem z badania umieszcza się w teczce akt osobowych studenta.
8. Wzór protokołu oceny oryginalności pracy stanowi załącznik do Procedury antyplagiatowej.

Postanowienia końcowe

§ 13

1. Pomyślna weryfikacja pracy dyplomowej za pomocą systemu JSA i akceptacja pracy przez promotora jest warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego.
2. Do ORPPD treść pracy dyplomowej dodawana jest niezwłocznie po zdaniu przez studenta egzaminu dyplomowego, przez wyznaczonego pracownika dziekanatu.
3. Logowanie do systemu, podręcznik użytkownika oraz szczegóły techniczne dotyczące badania w systemie JSA dostępne są pod adresem: <https://jsa.opi.org.pl>.

.....
(stopień/tytuł naukowy, imię i nazwisko promotora)

.....
(jednostka organizacyjna, w której jest zatrudniony promotor)

Protokół oceny oryginalności pracy dyplomowej

Oświadczam, że zapoznałem/am się ze szczegółowym raportem z badania wygenerowanym z JSA dla pracy:

Autor:

.....
.....

Numer albumu:.....

Tytuł:.....

.....
.....
.....

Po analizie raportu stwierdzam, co następuje:

- Wykryte w pracy zapożyczenia są uprawnione i nie noszą znamion plagiatu. W związku z powyższym uznaję pracę za samodzielną i dopuszczam ją do obrony.
- Wykryte w pracy zapożyczenia nie noszą znamion plagiatu, ale ich nadmierna liczba budzi wątpliwości co do merytorycznej wartości pracy i wskazuje na brak samodzielności jej autora. W związku z powyższym praca powinna zostać ponownie zredagowana pod kątem ograniczenia zapożyczeń.
- Wykryte w pracy zapożyczenia są nieuprawnione i noszą znamiona plagiatu. W związku z powyższym nie dopuszczam pracy do obrony i zawiadamiam dziekana o potrzebie złożenia zawiadomienia do Rektora celem zbadania sprawy w trybie art. 312 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, ze zm.).
- W pracy znajdują się intencjonalne zniekształcenia tekstu, wskazujące na próbę ukrycia nieuprawnionych zapożyczeń. W związku z powyższym nie dopuszczam pracy do obrony

i zawiadamiam dziekana o konieczności złożenia zawiadomienia do Rektora celem zbadania sprawy w trybie art. 312 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, ze zm.).

Uzasadnienie:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(data)

.....
(pieczęć i podpis promotora)

Akceptuję decyzję promotora:

.....
(data)

.....
(pieczęć i podpis dziekana)